

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
we Wrocławiu

**Sprawozdanie z egzaminu potwierdzającego
kwalifikacje zawodowe
dla absolwentów
zasadniczych szkół zawodowych
w województwach dolnośląskim i opolskim
w sesji letniej 2012 r.**

Wrocław 2012

Spis treści

Część I. Organizacja i przebieg egzaminu	
Wstęp	3
I. Informacje o organizacji i przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na terenie OKE we Wrocławiu	5
II. Opis przebiegu egzaminu	10
II.1. Analiza kart odpowiedzi obserwatorów egzaminu.....	10
II.2. Analiza dokumentacji egzaminacyjnej.....	12

Wstęp

Niniejsze sprawozdanie dotyczy przeprowadzonego w sesji letniej 2012 roku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i dla absolwentów szkół policealnych¹ kształcących w tych samych zawodach, w których kształcą zasadnicze szkoły zawodowe.

Sprawozdanie zawiera informacje o organizacji, przebiegu i wynikach egzaminu na terenie działania OKE we Wrocławiu, tj. w województwach dolnośląskim i opolskim, i jest adresowane głównie do nauczycieli i dyrektorów szkół oraz pracowników kuratoriów oświaty i organów prowadzących szkoły zawodowe.

Sprawozdanie obejmuje:

Część I. Organizacja i przebieg egzaminu.

Część II. Statystyka wyników egzaminu – tabele i wykresy.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe (egzamin zawody) jest organizowany na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 ze zmianami). Jest przeprowadzany w etapach pisemnym i praktycznym.

Etap pisemny egzaminu składa się z dwóch części. W części I zdający rozwiązują zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w zawodzie, którego dotyczy egzamin, w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Arkusz egzaminacyjny ma formę testu i zawiera 70 zadań wyboru wielokrotnego z czterema odpowiedziami, z których tylko jedna jest prawidłowa.

Maksymalna liczba punktów, możliwych do uzyskania, za część I wynosi 50, za część II – 20. Warunkiem zdania egzaminu w etapie pisemnym jest uzyskanie co najmniej 50% możliwych do osiągnięcia punktów za część I oraz co najmniej 30% za część II.

Etap praktyczny egzaminu polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego, które sprawdza praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w danym zawodzie. Umiejętności te dotyczą czterech obszarów wymagań ze standardu wymagań egzaminacyjnych. Podczas wykonywania zadania zdający jest obserwowany i oceniany przez trzech zewnętrznych egzaminatorów.

Ośrodki egzaminacyjne, w których przeprowadza się egzamin, przygotowują – według wcześniej otrzymanych z CKE szczegółowych specyfikacji – stanowiska egzaminacyjne wyposażone do wykonania zadań.

Warunkiem zdania egzaminu w etapie praktycznym jest otrzymanie co najmniej 75% możliwych do uzyskania punktów.

Za bardzo dobrą współpracę w roku szkolnym 2011/2012 składamy podziękowanie:

- Przewodniczącym szkolnych zespołów nadzorujących i ich Zastępcom,
- Kierownikom ośrodków egzaminacyjnych i ich Zastępcom,
- Przewodniczącym i Członkom zespołów nadzorujących,
- Przewodniczącym i Członkom zespołów egzaminacyjnych,
- Kuratorom i Wizytatorom Kuratoriów Oświaty w Opolu i we Wrocławiu,

¹ Etap praktyczny egzaminu dla tych szkół odbywa się według zasad organizacji i przeprowadzania etapu praktycznego obowiązujących w zasadniczych szkołach zawodowych.

- Dyrektorom i Pracownikom szkół i placówek, w których przeprowadzano próbne testowania propozycji materiałów egzaminacyjnych,
- Pracownikom organów prowadzących, ośrodków doskonalenia nauczycieli i poradni psychologiczno-pedagogicznych uczestniczących w procedurach upoważniania ośrodków i w obserwowaniu przebiegu egzaminów.

I. Informacje o organizacji i przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na terenie OKE we Wrocławiu

Przygotowanie egzaminu

Prace wykonywane bądź koordynowane przez pracowników OKE dotyczące przygotowania egzaminu:

- opracowanie arkuszy egzaminacyjnych dla zawodów wskazanych przez CKE,
- rozpatrzenie nowych wniosków o upoważnienie do zorganizowania etapu praktycznego egzaminu złożonych przez szkoły/CKP/CKU,
- rozpatrzenie wniosków o przedłużenie upoważnienia do zorganizowania etapu praktycznego egzaminu złożonych przez szkoły/CKP/CKU,
- wytypowanie ośrodków egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów w tej sesji i przydzielenie do nich zdających,
- przeprowadzenie szkoleń dla kandydatów na egzaminatorów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- ułożenie harmonogramu prac dotyczących przygotowania i przeprowadzenia egzaminu oraz opracowanie instrukcji dla przewodniczących SZN, kierowników ośrodków egzaminacyjnych, przewodniczących i członków ZN i ZE,
- przeprowadzenie szkoleń dla przewodniczących szkolnych zespołów nadzorujących, kierowników ośrodków egzaminacyjnych i ich zastępców.

Szkolenia dotyczące organizacji egzaminu w 2012 roku przeprowadzono na konferencjach dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych województwa dolnośląskiego i opolskiego zorganizowanych trzykrotnie:

1. w dniach 15, 16 i 18 listopada 2011 r. odbyły się spotkania odpowiednio: we Wrocławiu, w Legnicy i w Opolu. W części I omówiono przebieg i wyniki egzaminu przeprowadzonego w czerwcu 2011 r., w części II przekazano szczegółowe informacje dotyczące przygotowania szkół do przeprowadzenia egzaminu w styczniu i w czerwcu 2012 roku, w tym obowiązujące przepisy prawa, procedury i instrukcje.
Oprócz dyrektorów szkół wzięli w nich udział zaproszeni goście: wizytatorzy kuratoriów oświaty województw dolnośląskiego i opolskiego, konsultanci i doradcy metodyczni placówek doskonalenia nauczycieli oraz dyrektorzy centrów kształcenia praktycznego;
2. w dniach 9 i 10 stycznia 2012 roku odpowiednio w Opolu i we Wrocławiu odbyły się szkolenia z zakresu organizacji egzaminu dla przewodniczących szkolnych zespołów nadzorujących (PSZN) oraz kierowników ośrodków egzaminacyjnych i przewodniczących zespołów nadzorujących etap praktyczny (PZNEP) egzaminu przeprowadzanego w styczniu 2012 roku;
3. w dniach 28, 29 i 30 maja 2012 r. odpowiednio we Wrocławiu, w Legnicy, i w Opolu odbyły się szkolenia przewodniczących szkolnych zespołów nadzorujących (PSZN), ich zastępców oraz kierowników ośrodków egzaminacyjnych. Celem konferencji było przekazanie zainteresowanym pełnej informacji i materiałów potrzebnych do sprawnego przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w czerwcu 2012 r.

Dodatkowo w dniach 5 i 6 czerwca 2012 r. odpowiednio we Wrocławiu i w Opolu zostały zorganizowane szkolenia dla przewodniczących zespołów nadzorujących etap

praktyczny (PZNEP) i przewodniczących zespołów egzaminacyjnych (PZE) przeprowadzających etap praktyczny egzaminu dla absolwentów ZSZ i szkół policealnych kształcących w tych samych zawodach.

Informacje o zdających

Do egzaminu przystąpili absolwenci ZSZ w 37 zawodach oraz absolwenci jednorocznych szkół policealnych w zawodach: opiekun medyczny, górnik eksploatacji podziemnej, renowator zabytków architektury. W tych czterech wymienionych zawodach etap praktyczny egzaminu odbywa się według zasad organizacji i przeprowadzania etapu praktycznego obowiązujących w zasadniczych szkołach zawodowych. Dlatego wyniki szczegółowe tego etapu, tj. łatwość etapu praktycznego i łatwość obszarów umiejętności zostały zamieszczone w niniejszym sprawozdaniu. Natomiast pozostałe wyniki egzaminu: frekwencja, zdawalność egzaminu, jego etapów i części oraz wyniki szczegółowe dotyczące etapu pisemnego zostały ujęte w sprawozdaniu z egzaminu dla absolwentów techników i szkół policealnych (zgodnie z typem szkoły, w której odbywało się kształcenie). Wszystkie dane liczbowe podane poniżej dotyczą więc tylko absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

W sesji letniej 2012 r. liczba złożonych deklaracji o przystąpieniu do etapu pisemnego egzaminu zweryfikowana po zakończeniu roku szkolnego wyniosła 4226, do etapu praktycznego – 4022.

Do etapu pisemnego w dniu 18 czerwca 2012 r. przystąpiło 3958 osób (93,7% zadeklarowanych), które zdawały egzamin w 37 zawodach.

Etap ten odbywał się w 168 szkołach (w 125 szkołach z woj. dolnośląskiego i w 43 szkołach z woj. opolskiego). Pozytywny wynik egzaminu w etapie pisemnym uzyskało 3029 osób (76,5% zdających).

Etap praktyczny egzaminu został przeprowadzony po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych w szkołach i odbywał się od 2 lipca do 10 sierpnia 2012 r.

W województwie dolnośląskim przeprowadzono 783 egzaminy (ich liczba równa liczbie zespołów egzaminacyjnych pracujących w poszczególnych dniach i zmianach trwania etapu praktycznego egzaminu) w 52 ośrodkach, natomiast w województwie opolskim – 284 egzaminów w 21 ośrodkach.

Do tego etapu przystąpiło 3480 absolwentów z ZSZ (86,5% zadeklarowanych) w 37 zawodach, a zdało go 3338 osób (95,9% zdających).

Łącznie przynajmniej do jednego etapu egzaminu przystąpiło 4024 osoby, spośród których dyplom uzyskało 2783 tj. 69,2%; w tym w województwie dolnośląskim – 1993 osoby, tj. 68,7% przystępujących, a w województwie opolskim 790, tj. 70,4% przystępujących.

Informacje przesyłane do szkół po przeprowadzonym egzaminie

Wyniki egzaminu zostały ustalone przez OKE i ogłoszone w dniu 31 sierpnia 2012 r. Szkoły otrzymały, w formie drukowanej, wyniki egzaminów swoich absolwentów i dla tych, którzy zdali egzamin, dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe wraz z suplementami do dyplomów.

Do szkół zdających została wysłana również informacja o ustalonej przez dyrektora OKE procedurze wglądu do kart odpowiedzi, arkuszy obserwacji i kart obserwacji.

Serwisy internetowe dyrektora szkoły i kierownika ośrodka

W dniu ogłoszenia wyników egzaminu przekazano z OKE za pomocą *internetowego serwisu dyrektora szkoły* informacje: o indywidualnych wynikach zdających, uzyskanych wynikach egzaminu zawodowego w tych zawodach, w których odbywało się kształcenie w danej szkole, a także (w celu porównania osiągnięć zdających) o wynikach w tych zawodach w powiecie i w województwie.

Znika już stary sposób porozumiewania się między OKE i placówkami egzaminacyjnymi, który polegał na przesyłce pocztowej wydrukowanych na papierze informacji. Większość informacji jest już przekazywana elektronicznie w serwisie kierownika ośrodka. Dąży się do tego, by wszelka konieczna komunikacja dotycząca zorganizowania i przeprowadzenia etapu praktycznego egzaminu odbywała się przy pomocy tego łącza.

Wglądy do dokumentacji dotyczącej wyników egzaminu

Z możliwości wglądu do dokumentacji dotyczącej wyników egzaminu skorzystało dwóch zdających w zawodzie sprzedawca.

Ośrodki egzaminacyjne upoważnione do przeprowadzenia etapu praktycznego egzaminu

W roku szkolnym 2011/2012 w wyniku przeprowadzonych przeglądów wyposażenia i warunków niezbędnych do zorganizowania etapu praktycznego egzaminu w szkołach/placówkach zostały wydane upoważnienia 6 nowym ośrodkom w woj. dolnośląskim w zawodach: technolog robót wykończeniowych w budownictwie (1), murarz (1) monter mechatronik (1) opiekun medyczny (3) oraz 2 ośrodkom w woj. opolskim w zawodzie opiekun medyczny i ślusarz.

W tej sesji wykorzystano 73 ośrodki (52 w województwie dolnośląskim i 21 – w województwie opolskim) do zorganizowania i przeprowadzenia 114 egzaminów (81 w województwie dolnośląskim i 33 w województwie opolskim) w 34 zawodach, w tym ośrodki tylko dla absolwentów szkoły policealnej w zawodach: opiekun medyczny, górnik eksploatacji podziemnej i renowator zabytków architektury.

Zestawienie liczbowe ośrodków egzaminacyjnych zorganizowanych w poszczególnych placówkach:

Lp.	Nazwa placówki	Liczba ośrodków w OKE	Liczba ośrodków w woj. dolnośląskim	Liczba ośrodków w woj. opolskim
1.	szkoła	60*	45	16
2.	CKP lub CKU	12	7	5
	razem	73	52	21

*w tej liczbie znajdują się 2 szkoły dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Nieśłyszących we Wrocławiu i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Konopnickiej w Kluczborku)

Zestawienie liczbowe ośrodków egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy w zawodach o 2-letnim cyklu kształcenia:

Lp.	Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy	Liczba ośrodków w OKE	Liczba ośrodków w woj. dolnośląskim	Liczba ośrodków w woj. opolskim
1.	kucharz małej gastronomii	512[05]	17	11	6
2.	sprzedawca	522[01]	19	11	8
3.	ogrodnik	621[01]	1	1	0
4.	malarz-tapeciarz	714[01]	1	1	0
5.	lakiernik	714[03]	1	1	0
6.	betoniarz-zbrojarz	712[01]	1	1	0
razem			40	26	14

Zestawienie liczbowe ośrodków egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy w zawodach o 3-letnim cyklu kształcenia:

Lp.	Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy	Liczba ośrodków w OKE	Liczba ośrodków w woj. dolnośląskim	Liczba ośrodków w woj. opolskim
1.	blacharz samochodowy	721[03]	1	1	0
2.	cukiernik	741[01]	1	1	0
3.	elektromechanik	724[05]	2	2	0
4.	elektromechanik pojazdów samochodowych	724[02]	6	4	2
5.	elektryk	724[01]	5	4	1
6.	fryzjer	514[01]	1	0	1
7.	introligator	734[02]	1	1	0
8.	krawiec	743[01]	2	2	0
9.	mechanik-monter maszyn i urządzeń	723[02]	2	2	0
10.	mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	723[03]	1	0	1
11.	mechanik maszyn i urządzeń drogowych	833[01]	1	1	0
12.	mechanik pojazdów samochodowych	723[04]	7	5	2
13.	monter-elektronik	725[01]	1	1	0
14.	monter instalacji i urządzeń sanitarnych	713[02]	1	1	0
15.	monter mechatronik	725[03]	3	3	0
16.	monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	725[02]	1	1	0
17.	murarz	712[06]	5	4	1
18.	operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	823[01]	1	1	0
19.	operator obrabiarek skrawających	722[02]	2	1	1
20.	piekarz	741[02]	1	1	0
21.	pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	913[01]	1	0	1
22.	rolnik	613[01]	1	1	0
23.	stolarz	742[01]	2	2	0
24.	ślusarz	722[03]	5	1	4
25.	technolog robót wykończeniowych	713[06]	4	4	0
razem			58	44	14

Zestawienie liczbowe ośrodków egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy w zawodach o 1-rocznym cyklu kształcenia w szkołach policealnych:

Lp.	Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy	Liczba ośrodków w OKE	Liczba ośrodków w woj. dolnośląskim	Liczba ośrodków w woj. opolskim
1.	górnik eksploatacji podziemnej	711[02]	1	1	0
2.	opiekun medyczny	513[02]	14	9	5
3.	renowator zabytków architektury	712[07]	1	1	0
razem			16	11	5

W ośmiu zawodach: blacharz, fotograf, operator urządzeń przemysłu chemicznego, monter izolacji budowlanych, dekarz, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, tapicer i rzeźnik-wędliniarz zdający zostali skierowani na egzamin do ośrodków w innych OKE, jako że szkoły/placówki kształcące pojedyncze osoby nie zadbały o stworzenie warunków do przeprowadzenia egzaminów dla swoich absolwentów. Zdający w zawodach: blacharz i tapicer, którzy zostali skierowani na egzamin odpowiednio do OKE Kraków i Poznań, nie przystąpili do niego. Z kilkuletnich doświadczeń wynika, że zdający wysyłani do odległych miejsc egzaminowania, pomimo wcześniejszych deklaracji, rezygnują z przystąpienia do egzaminu.

Liczba ośrodków powołanych do przeprowadzenia egzaminów była w głównej mierze zależna od liczby zdających oraz od terytorialnego rozmieszczenia ośrodków w stosunku do szkół, w których odbywało się kształcenie. Przy powoływaniu ośrodków brano pod uwagę możliwości dojazdu zdających na egzamin.

Najdłużej egzaminowano absolwentów w zawodzie *kucharz małej gastronomii* w Zespole Szkół Gastronomicznych we Wrocławiu – 16 dni, w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Bolesławcu i w Zespole Szkół Nr 7 im. Komisji Edukacji Narodowej w Wałbrzychu – 14,5 dnia.

Ośrodkami, które zorganizowały i przeprowadziły egzaminy dla największej liczby zawodów, były: Głogowskie Centrum Edukacji Zawodowej w Głogowie – 6 zawodów, Zespół Szkół Nr 5 w Wałbrzychu i Zespół Szkół Nr 2 we Wrocławiu – 5 zawodów, Opolskie Centrum Kształcenia Ustawicznego WZDZ, Centrum Kształcenia Praktycznego we Wrocławiu i Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kędzierzynie-Koźlu – 4 zawody.

W tym roku ośrodki egzaminacyjne sprawnie przeprowadziły rozliczenia finansowe z OKE za organizację egzaminów.

Egzaminatorzy

W roku szkolnym 2011/2012 odbyły się cztery szkolenia kandydatów na egzaminatorów. Obejmowały one następujące zawody: monter elektronik, mechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających i lakiernik.

W czasie sesji pracowały 183 zespoły egzaminacyjne – 549 egzaminatorów (129 zespołów – w ośrodkach w województwie dolnośląskim i 54 – w województwie opolskim).

II. Opis przebiegu egzaminu

II.1. Analiza kart odpowiedzi obserwatorów egzaminu

Etap pisemny

Do obserwowania przebiegu etapu pisemnego zostały skierowane przez Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu osoby, rekrutujące się spośród pracowników organu prowadzącego, nadzoru pedagogicznego, ośrodków doradztwa metodycznego oraz nauczycieli województw dolnośląskiego i opolskiego.

W obserwacji egzaminu uczestniczyło 5 osób.

Obserwatorzy otrzymali materiały informacyjne o organizacji i przebiegu egzaminu w etapie pisemnym, *Arkusze obserwacji* i *Kartę odpowiedzi*, na której notowali swoje spostrzeżenia.

Pytania zadane w ankiecie (46 pytań) uporządkowano tematycznie w 7 kategoriach: przygotowanie szkoły/placówki do przeprowadzenia etapu pisemnego egzaminu, czynności uczestników egzaminu przed jego rozpoczęciem, czynności uczestników egzaminu po rozdaniu materiałów egzaminacyjnych, czynności uczestników egzaminu po zakończeniu czynności organizacyjnych, przebieg egzaminu, czynności uczestników egzaminu po jego zakończeniu oraz spostrzeżenia obserwatorów.

Omówienie wyników obserwacji zawartych w *ankietach – Arkuszach obserwacji* według kategorii tematycznych zamieszczono w *Sprawozdaniu z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów techników i szkół policealnych*.

Etap praktyczny

Etap praktyczny został przeprowadzony w 73 ośrodkach (52 – województwo dolnośląskie, 21 – województwo opolskie).

Obserwacją objęto egzaminy w 38% ośrodków w 16 zawodach.

Do obserwowania jego przebiegu w 29 ośrodkach zostało skierowanych przez Dyrektora Okręgowej Komisji 40 osób rekrutujących się spośród pracowników organu prowadzącego, nadzoru pedagogicznego, ośrodków doradztwa metodycznego (37 – województwo dolnośląskie, 3 – województwo opolskie).

W obserwacji egzaminu uczestniczyło 29 osób (26 – województwo dolnośląskie, 3 – województwo opolskie) w 28 ośrodkach.

Obserwatorzy otrzymali materiały informacyjne o organizacji i przebiegu egzaminu w etapie praktycznym, *Arkusze obserwacji egzaminu* i *Kartę odpowiedzi*, na której notowali swoje spostrzeżenia. Uczestniczyli oni w całym procesie egzaminacyjnym w dniu przeprowadzania egzaminu na danej zmianie.

Pytania zadane w arkuszu obserwacji egzaminu uporządkowano tematycznie w 7 kategoriach przedstawionych w tabeli:

Lp.	Kategorie pytań dotyczących postępowania uczestników etapu praktycznego egzaminu	Liczba pytań
1.	przygotowanie ośrodka do przeprowadzenia egzaminu	9
2.	zapewnienie odpowiednich warunków zdającym o specjalnych potrzebach edukacyjnych	1
3.	czynności uczestników egzaminu przed jego rozpoczęciem	12
4.	czynności zdających po wylosowaniu zadań	6
5.	przebieg egzaminu	22
6.	czynności uczestników egzaminu po jego zakończeniu	8
7.	spostrzeżenia obserwatorów	1
	razem	59

Omówienie wyników obserwacji zawartych w *ankietach* – *Arkuszach obserwacji według kategorii tematycznych*

Ośrodki były dobrze przygotowane do przeprowadzenia egzaminu. Wszędzie zapewniono wymagane warunki, takie jak: oddzielne stanowiska egzaminacyjne zapewniające samodzielną i bezpieczną pracę, zapasowe przybory do pisania, sprawny zegar w sali egzaminacyjnej. W 96% pomieszczeń znajdowały się kartki z danymi osobowymi zdających. W dwóch ośrodkach obserwatorzy nie potrafili ocenić, czy na czas egzaminu zapewniono osobę do obsługi technicznej urządzeń i sprzętu, natomiast w jednym takiej osoby nie było. W żadnym z ośrodków, w których prowadzono obserwację egzaminowania nie zdawali absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

We wszystkich obserwowanych miejscach egzaminowania zdający uczestniczyli w otwarciu pakietów z materiałami egzaminacyjnymi przed rozpoczęciem egzaminu. Jeden obserwator nie mógł ocenić, czy kierownik ośrodka sprawdził nienaruszalność pakietów zawierających arkusze egzaminacyjne, arkusze obserwacji i karty obserwacji w obecności przewodniczących ZE i zdających. Wszyscy zdający, którzy powinni posiadać dokumenty związane ze specyfiką zawodu (44% ośrodków), okazali je przy wejściu do miejsca egzaminowania. Wszędzie przypomniano zdającym, by nie wnosili do sali żadnych urządzeń telekomunikacyjnych. W trakcie przeprowadzania instruktażu dla zdających na stanowisku egzaminacyjnym w jednym ośrodku nie omówiono zagrożeń występujących przy wykonywaniu określonych czynności i sposobów ochrony przed nimi, natomiast w dwóch miejscach nie zadbano, aby zdający próbnie uruchomili w obecności egzaminatora maszyny i urządzenia przygotowane do wykonania zadania.

Po wylosowaniu zadań wszyscy zdający zajmowali stanowiska do pracy zgodnie z wylosowanymi numerami, sprawdzali czytelność i kompletność zestawów egzaminacyjnych. W jednym ośrodku zapoznanie się ze stanowiskiem egzaminacyjnym nie przebiegło zgodnie z procedurami. W pięciu przypadkach zdający nie zapoznali się z instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń, znajdującymi się na stanowisku. W sześciu salach egzaminacyjnych zadawali pytania dotyczące treści zadania lub załączonej dokumentacji. Spóźnienie na egzamin odnotowano w jednym ośrodku, w którym dopuszczono zdającego do wykonywania zadania.

Wszędzie stanowiska egzaminatorów rozmieszczone były w sposób umożliwiający obserwowanie wszystkich zdających. Nie zgłaszano uwag do kompletności arkusza egzaminacyjnego lub załączonej dokumentacji. Wszyscy zdający przekazali do oce-

ny *Plany działania*, przestrzegali przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. W jednym ośrodku zdający nie wykazywali pełnej sprawności w wykonywaniu czynności związanych z zadaniem. Jeden zdający nie wykazał znajomości obsługi sprzętu, urządzeń i narzędzi, którymi się posługiwał. Nigdzie nie zaobserwowano niszczenia materiałów przez zdających. W jednym przypadku egzaminowany nie potrafił utrzymać porządku na stanowisku pracy. Jeden podejmował próby kontaktowania się z innymi zdającymi. Nikt nie zakłócał przebiegu egzaminu.

W czasie trwania egzaminu członkowie zespołów egzaminacyjnych w 14 ośrodkach nie zakleili kopert z niewykorzystanymi materiałami, w jednej sali niszczyli niewykorzystane materiały, w dwóch przypadkach udzielali zdającym wyjaśnień dotyczących treści zadań. Egzaminatorzy nie udostępniali sobie nawzajem arkuszy obserwacji, natomiast w dwóch ośrodkach uzgadniali między sobą wyniki oceniania. Opuszczenie miejsca egzaminowania przez egzaminatora w czasie trwania egzaminu zaobserwowano w jednej sali.

Odnotowano trzy przypadki niewłaściwego zachowania zdających, na które reakcję członków ZE zaobserwowano tylko w dwóch salach.

W jednym ośrodku wystąpiła awaria urządzeń.

Wszyscy przewodniczący ZE zapisali w miejscu widocznym dla zdających czas rozpoczęcia pracy przez każdego z nich.

Praca przewodniczących i członków zespołów egzaminacyjnych po zakończeniu egzaminu przebiegała zgodnie z wytycznymi zawartymi w procedurach. Wszyscy obserwatorzy stwierdzili, że egzaminatorzy byli w stanie dokładnie i odpowiedzialnie obserwować równocześnie pracę wszystkich trzech zdających, oceniać ją i nanosić wyniki do arkusza obserwacji.

W uwagach dotyczących przebiegu egzaminu niektórzy obserwatorzy zamieścili pozytywne opinie.

II.2. Analiza dokumentacji egzaminacyjnej

Informacje o przeprowadzonych egzaminach, wynikające z analizy dokumentacji otrzymanej ze szkół/placówek/ośrodków egzaminacyjnych, dotyczą:

- stosowania obowiązujących *Procedur* i instrukcji Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu przez przewodniczących szkolnych zespołów nadzorujących i kierowników ośrodków egzaminacyjnych oraz członków zespołów nadzorujących i egzaminacyjnych,
- przebiegu egzaminów w obydwu etapach.

Etap pisemny

Na podstawie przekazanej dokumentacji przez 353 szkoły/placówki stwierdzono, że została ona sporządzona na ogół prawidłowo i dostarczona do OKE w komplecie.

W dokumentacji z ośrodków wystąpiły następujące nieprawidłowości:

- w jednej szkole nie wpisano w protokole zbiorczym liczby zdających
- w protokołach zbiorczych z 3 szkół brakowało podpisu PSZN
- w 3 szkołach w protokołach z sali w miejscu podpisów PZN podpisywali się dyrektorzy
- w 3 szkołach nie wypełniono w protokole zbiorczym tabeli dotyczącej liczby zdających

- z 3 szkół protokoły przebiegu z sali były dosyłane po interwencji OKE
- w 87 szkołach składy zespołów nadzorujących były niezgodne z *Procedurami*
- w 21 szkołach protokoły z sali wypełniono na niewłaściwych drukach (brak kolumny w składzie ZN - nauczany przedmiot)
- z 10 szkół nie przesłano specyfikacji dostarczenia materiałów egzaminacyjnych

Z protokołów z sal egzaminacyjnych wynika, że na 461 zdających (sumaryczna liczba z wszystkich typów szkół) legitymujących się opinią wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną nie wszyscy skorzystali z przysługującego im wydłużonego o 30 minut czasu trwania egzaminu, lub z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu, lub czytaniu i pisaniu (za zgodą OKE).

Unieważniono egzamin w etapie pisemnym:

- jednemu zdającemu – w zawodzie *kucharz małej gastronomii* – z powodu wniesienia na salę telefonu komórkowego,
- jednemu zdającemu – w zawodzie sprzedawca – z powodu naruszenia przez PSZN (dyrektora szkoły) i PZN przepisów przeprowadzania egzaminu, tj. niedostosowania warunków egzaminu do potrzeb zdającego.

Etap praktyczny

Uwagi OKE dotyczące dokumentacji dostarczonej przez ośrodki egzaminacyjne po przeprowadzonym egzaminie oraz informacje wynikające z tej dokumentacji

Na podstawie dokumentacji przekazanej przez 73 ośrodki egzaminacyjne stwierdzono, że sporządzono ją prawidłowo i starannie oraz dostarczono do OKE na ogół w komplecie.

W dokumentacji z kilku ośrodków wystąpiły nieprawidłowości:

- brak na listach zdających informacji o rezygnacji z wykonania zadania
- brak w protokołach przebiegu egzaminu z sali w kilku zawodach wypełniania wierszy o liczbie zdających
- w jednym ośrodku lista zdających podpisana przez dyrektora a nie przewodniczącego ZE
- brak specyfikacji materiałów z 1 ośrodka.

Najczęściej pojawiającą się informacją w protokole zbiorczym był wpis o anulowaniu zmian egzaminowania z powodu nie stawienia się na egzamin osób, które nie ukończyły szkoły.

Po przeprowadzonych egzaminach materiały egzaminacyjne zostały zapakowane do opisanych kopert papierowych zgodnie z instrukcją OKE.

Rezygnacje z etapu praktycznego egzaminu

Oświadczenie o rezygnacji z egzaminu złożyło 28 zdających w 20 ośrodkach egzaminacyjnych. Prawie połowa z nich – 12 osób – przystępowała do egzaminu w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych. Najczęściej podawane przez nich powody były następujące: *nie potrafię wykonać zadania, za trudne, nie rozumiem zadania, nie miałem tego na praktyce, brak wiedzy, silne zdenerwowanie, nieprzygotowanie*.

Rezygnacje dotyczyły egzaminów w 10 zawodach wykazanych w tabeli:

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba rezygnacji w zawodzie ogółem
1	kucharz małej gastronomii	4
2	sprzedawca	3
3	opiekun medyczny	1
4	technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1
5	operator obrabiarek skrawających	1
6	mechanik pojazdów samochodowych	12
7	elektromechanik pojazdów samochodowych	3
8	elektromechanik	1
9	ślusarz	1
10	mechanik -operator pojazdów i maszyn rolniczych	1
razem		28

Z prawa do wydłużonego czasu pracy na egzaminie (wg protokołów z sali) skorzystało 123 zdających. W większości przypadków byli to absolwenci, którzy posiadali orzeczenie do kształcenia specjalnego.

Najczęściej wpisywane informacje dodatkowe w protokołach zbiorczych dotyczyły przesunięć daty egzaminu zdających w związku z wypadaniem z ustalonego harmonogramu całych zmian.

Z materiałów egzaminacyjnych do etapu praktycznego egzaminu wynika, że anulowano 25 *kart obserwacji* z powodu licznych pomyłek egzaminatorów przy ich wypełnianiu.

Z kilku ośrodków dostarczono w protokołach uwagi ogólne, że szkoły nie szkolą zdających w zakresie procedur przeprowadzania i przebiegu egzaminu i/lub typów zadań egzaminacyjnych.

Po wcześniejszym uzgodnieniu z Dyrektorem CKE unieważniono egzamin w etapie praktycznym w zawodzie opiekun medyczny (4 zdającym) z powodu naruszenia przez Zespół Egzaminacyjny przepisów przeprowadzania egzaminu.